

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL **FENT CARREERANY**

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 142

Any XII

JUNY, 1998

Una pancarta de Maria,
al camp de futbol de
Mestalla, el dia de la final
de la copa del Rei.

Més de 40 persones a
l'excursió del mes de maig
a Sa Costera i Bàlitx.

Sumari

Editorial i sumari	2
Maria a la Diada per la Llengua i poema de'n Miquel Rosselló	3
Un Parlament a escala humana	4
Excursió a Sa Costera	6
Sa Xerradeta amb l'amo en Bernat Quetglas	8
Els contes de'n Lluç	11
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps. Temps passat	15
Passant l'estona amb Josefina Castellví	16
Ple del 13 de maig	18
Pressuposts 1998	19
Recordant Don Baltasar, el manescal	20
Racó de poesia	21
Carrerany Esportiu, Inauguració de la Penya Barcelonista de Maria	22

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol
Pep Ferriol
Margalida Mas
Arxiu B. Quetglas
Joan Gelabert

PORTADA:

Fotografia feta al camp de futbol de Mestalla, València, on un grup d'aficionats de Maria portaren una pancarta el dia de la final de la copa del Rei.

Excursió a Sa Costera el passat 24 de maig.

EDITORIAL

En el moment de montar aquest número corresponent al mes de juny, no sabíem ben bé quin tema tractar a l'editorial. Però una carta arribada fa uns dies amb un article del president del Parlament Balear, Sr. Joan Huguet, recordant-nos que fa quinze anys que tenim parlament autonòmic, ens ajuda a posar fil a l'agulla i començar a fer-ne unes reflexions.

Quinze anys de Parlament de les Illes Balears, i ...Què tenim? Pareix que la gent d'aquí no pot estar del tot satisfeta. I no hi està. Per això aquest mes passat hi ha hagut el segon Acampallengua, enguany a Calvià. Per això s'ha celebrat la IV Diada per la Llengua, la Cultura i l'Autogovern, aquest any a la Plaça de Cort de Ciutat, per això mateix hem de seguir lluitant, per això aquest Parlament que elegeix el president del govern i el controla, hauria d'estar més prop del poble al qual històricament pertany.

De fet, potser, l'única esperança que tenim, participant dins el joc democràtic, és, en tenir l'oportunitat, canviar la composició d'aquest Parlament, amb l'objectiu de que elegixi un altre president i un altre govern que impulsi sense cap dubte, la defensa de les nostres arrels i del nostre territori.

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Joan Huguet Rotger, Joana Gelabert Mas, Lluç Matas, Miquel Rosselló, Miquel Oliver i Roig, Jaume Mestre llompart, Antoni Gelabert Mas.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Fax: 971-525585
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut
IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

Maria plantà cara a la IV Diada per la llengua i l'autogovern.

En Miquel Morey i na Francisca Bergas, portant el mocador de Maria, amb el lema "Maria de la Salut Planta Cara".

Enguany també hi va haver un bon grapat de mariers i marieres que sotiren al carrer el passat 9 de maig per plantar cara per la llengua, la cultura i l'autogovern.

Ja fa quatre anys que la societat civil mallorquina surt al carrer per demanar unes coses tan bàsiques a simple vista com són: el poder viure normalment a Mallorca emprant la nostra llengua i que sen's reconeguin els drets com a comunitat històrica per poder arribar a assolir l'autogovern.

Bé idò, encara no basta que milenars de persones surtin al carrer any rera any exigint aquests drets, mentre els polítics que comanden aquesta terra fan el sord, però seguirem sortint al carrer i plantant cara fins que la nostra llengua i els nostres drets com a poble ocupin el lloc que li pertoca.

Dedicatòria a tots els meus paisans. Que visquin un maig de 1998 en total la plenitud i benediccions baixades del cel. Que les famílies visquin amb amor i unió, afavorides per la comprensió d'una part i l'altre dels membres de la família baix la mirada de la nostra mare i reina, Maria de la Salut. Unes paraules d'agraïment i d'admiració al director de Carrerany i a tots els qui col·laboren del seu equip i demés adeptes que estimen la revista.

És d'admirar, amb tota sinceritat, poder fer venir dues personalitats a donar un recital, de l'envergadura de Isabel Escudero i de Agustín García Calvo; dos intel·lectuals admirats a tota Espanya. I el més important és que és l'únic recital que han donat en tota Mallorca.

Enhorabona grans mariers i a tot el Pentàgon del Carrerany. Moltes gràcies a tots.

VISQUEM EL MAIG

No tornaran aquests moments que estam vivent en aquest dia les flors de maig tenen un temps inclús les forces que tu tens no les tendràs tota la vida.

Quina bulla fan les oronelles volant dins l'aire i la frescor, benvinguda aquella flor que tu esperes que perfuma les nits festeres per viure en l'esperança i l'amor.

Des d'aquí vull enviar del maig sempre un ram de flors a aquell honrat paisà que un dia en el cel va anar que viu dins els nostres records.

Pares i mares, vostres fills amb amor heu d'ensenyar allunyats d'aquests perills perquè naveguin tranquils per la terra i per la mar.

Maria, vila petita com ella ja no n'hi ha, tota la gent és molt rica molt noble i comprensiva i molt bona per treballar.

Si no coneix Maria ben tranquil hi pots anar, te rebran en cortesia a un Hotel de gran valia

que ho és, es millor d'es pla. Tu t'hi podràs hostejar tant en la nit com de dia que te donaran bon menjar.

I si pel cas no pots pagar que t'hagis passat de mida, mai del món t'has d'apurar l'amo te convidarà per anar-hi un altre dia i si no dus astúcia la Verge t'ajudarà per tornar-mos a visitar dins el regnat de Maria. I si t'entra la alegria dins el maig podràs tornar i així podràs comprovar que dins Mallorca no hi ha un poble com nostre vila. I si no pots liquidar un camí te vull donar si no mos dius cap mentida, un senyor ve de Deià; que te podrà ajudar si l'hi ajudes a resar cantant, el més de Maria.

Miquel Rosselló i Quetglas

Un parlament a escala humana

Joan Huguet Rotger
President del Parlament de
les Illes Balears

Quan el Parlament de les Illes Balears celebra els quinze anys de la seva constitució, hem volgut aprofitar aquesta data per donar a conèixer als ciutadans de Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca la seva tasca en la conformació d'una autèntica comunitat.

El Parlament és la representació directa de la voluntat democràtica de tot el poble de les Illes Balears, de tal forma que, sense ell, el sistema democràtic és totalment impracticable. Com a institució bàsica, elegida a través del vot directe i secret dels ciutadans, el Parlament ha duit a terme, durant aquests quinze anys, la responsabilitat de formar i controlar el govern propi de la Comunitat

Autònoma, debat les lleis que garanteixin la els drets de tots els ciutadans i aprovar els Pressuposts, a través dels quals les Illes Balears decideixen lliurement el seu futur per millorar la qualitat de vida de tots els ciutadans.

La funció legislativa li atorga la capacitat de regular totes aquelles matèries que li són pròpies, perquè un poble necessita sempre unes normes per marcar les pautes de la convivència pacífica i del progrés de tota la societat. Tal vegada no fan falta afeixugar la societat amb un allau de lleis i preceptes. Només els que siguin necessaris. Com que, a més de president del Parlament, també som lector d'històries, em vaig trobar amb un dels comptes de Lemuel Gulliver, la magnífica obra de Jonathan Swift, que fa una de les millors definicions de la tasca legislativa d'un Parlament: Un dels protagonistes del compte, quan ja està acovardit pel caramull de lleis, decrets i normes d'obligat compliment, es defensa dient: "*Una de ses senyes d'identitat i d'un Estat Just és tenir*

Sessió constitutiva del primer parlament autonòmic. Antoni Cirerol jura el càrrec de president del Parlament. Era dia 31 de maig de 1993.

poques lleis, però que siguin clares i intel·ligibles per al comú dels ciutadans».

Com a pedra angular el sistema democràtic, el Parlament elegeix el president del Govern i exerceix una tasca continuada de control sobre l'acció de l'executiu perquè dugui a terme el programa baix el que es va presentar davant els ciutadans. Per això, tots els grups -uns des del suport parlamentari i altres des de la crítica i des de l'oposició -duen endavant una tasca positiva i constructiva de la nostra Comunitat.

Amb una vida de quinze anys, el Parlament de les Illes Balears és encara una institució nova que dona alè i vida a una societat carregada de segles d'història, inquieta, feineria i dinàmica, i que mira el futur amb l'esperança de continuar com a comunitat capdavantera en benestar social, en respecte cultural i en progrés econòmic.

Amb totes les llums i les ombres d'una obra humana, crec que és just reconèixer que, des d'aquella primera sessió plenària del Parlament a la Llotja de Palma, dia 31 de maig de 1983, el poble de les Illes Balears ha viscut una curta però intensa història, perfilada en quatre legislatures que han marcat el període més actiu de modernització de les nostres estructures productives, de dinamització de la vida social i cultural i de recuperació de la identitat de tot el poble de les Illes Balears.

Queda per endavant un camí engrescador. Un camí que ens ha de dur a una autèntica vertebració de la nostra Comunitat amb la posada en marxa de les competències transferides, la reforma de l'Estatut d'Autonomia i el desplegament de les funcions que el mateix text estatutari dona als Consells Insulars. Però, tant en aquests punts com en les relacions habituals entre poder i oposició, hauríem de tenir molt present aquella recomanació de Santa Teresa: *"No és menester ni lamentar-se ni indignar-se, sinó entendre's"*. El recurs constant a la gresca dialèctica no és el millor camí de futur.

I, en aquesta tasca de repartiment de responsabilitats, tothom té una feina assignada. Els

Cristòfol Soler substituï a Jeroni Albertí en la presidència del Parlament Balear

ciutadans- tots, aquí no hi ha exclusions- estan obligats a participar, sentir, conèixer i estimar allò que ens és propi: la nostra cultura, la nostra història, la nostra societat i la vocació com a poble. I els que tenim el mandat de representació social i política d'aquests ciutadans, hem d'exercir la funció d'inspirar els poders públics en el sentit d *«consolidar i desenvolupar les característiques de nacionalitat comunes dels pobles de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, així com les peculiaritats de cadascuna d'elles, com a vincle de solidaritat entre totes les illes»* segons diu el nostre Estatut.

Per dur endavant aquesta tasca, fa falta que el Parlament estigui perfectament connectat amb el poble del que prové. Només a través d'aquest lligam estret aconseguirem que els debats, la confrontació d'opinions i els acords siguin realistes, justament els que necessita i demana la pròpia societat, que siguin - en resum- a *«escala humana»*, com recomanava Tomàs Moro als habitants de l'illa de la seva *«Utopia»*.

EXCURSIÓ A SA COSTERA.

Vàrem esser 42 els excursionistes que el passat dia 24 ens reunirem a les 8,30 h. a sa Plaça des Pou per

impressionant en el que és té l' impressió de que el temps s' aturat i la tranquil·litat és la sensació que domina l'

esperit. Alçar els ulls i veure que les muntanyes de la Serra de Tramuntana t' envolten al temps que sents estar enrera en el temps, és increïble. Les cases es conserven en un estat una mica ruïnós degut a que estan en obres i les mateixes no volen en cap moment rompre l' equilibri del paisatge. Ens assegurem a la taula i donarem bona compta del menjar casolà que ens feren. Mentres dinàvem fa fer unes poques gotes i pasades les 4 del capvespre posàrem punt al descans i decidirem seguir l'excursió.

Poc abans de les 6 arribàrem al Mirador de ses Barques després de passar pel davant les Cases de Bàltx d'Enmig que que es troben en un total abandonament i han estat víctimes del

anar a sa Costera. Com ja anticipàrem a l' anterior número de FENT CARRERANY, l'excursió a sa Costera és una de les més belles i espectaculars que es poden realitzar a Mallorca. Tots els excursionistes coincidirem en que ens va agradar i fins i tot xerràrem de la possibilitat de tornar un altre dia per comanar una paella al restaurant de Cala Tuent i anar a veure mentres tant l' antiga central d' electricitat.

Després de més de 2 hores d' autocar, passar pel Túnel de Sóller i recollir al guia al poble de la Vall de les Taronges arribàrem a Cala Tuent allà a les 11 del matí. Berenàrem, preguérem un cafè i tot seguit enfilàrem el camí que ens havia de dur al Mirador de ses Barques. Pel camí, a més de contemplar i gaudir de les meravelloses vistes ens topàrem amb no pocs excursionistes que feien al revés de noltros el camí, i és que a la gent sortir d'excursió pels indrets de la nostra terra li agrada cada vegada més.

Al Coll de Biniamar ens arplegàrem abans de baixar i fer l' arribada a les Cases de Bàltx de Baix, un lloc d'una bellesa

saqueix. Al Mirador de ses barques gaudirem d' una vista sobre el Port de Sóller ja ens esperava l'autocar i cap a Maria que falta gent.

De cara al propers mesos tenim pensat anar en el més d'agost al Torrent de Pareis, una de les clàssiques de FENT CARRERANY. vos tendrem informats.

Dins les cases de Bàltx, buidant plats d'arròs i de rostit.

Part del grup, caminant entre Cala Tuent i les cases de Bàlitz de baix.

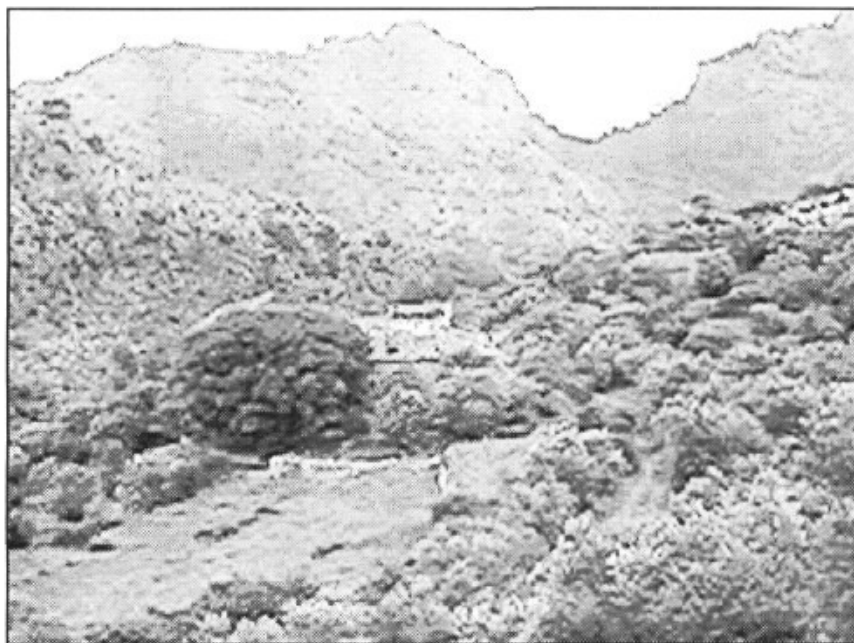

Arribada a les cases de Bàlitz, després de més de dues hores i mitja de caminada, per un camí empinat i sempre amb el mar com acompanyant.

Esperàvem que ens donassin el sus per anar a dinar, s'ha de dir que férem un bon cap de taula.

Estat actual de les cases de Bàlitz d'enmig. Totalment abandonades, però encara recuperables amb una forta inversió econòmica.

Potser vegem com aquestes també passen a mans estrangeres, serà una altre pèrdua de patrimoni mallorquí

SA XERRADETA AMB...

L'amo en Bernat Quetglas

L'amo en Bernat Quetglas (l'amo en Bernat Poll o Es padrí des Pla per els lectors de Fent Carrerany), amb tota la vitalitat, l'energia i la saviesa dels seus noranta un anys ens rebé amb la cordialitat que el caracteritza i ens deixà compartir amb ell una bona estona de conversa. I és que en té moltes i moltes, de coses per explicar. Inquiet, autodidacta, il·lustrat, ha viscut molt i n'és conscient, est cofoi de la seva vida, i en pot estar envoltat de records preciosos i importants: quadres, revistes i llibres antics, l'amo en Bernat ens obrí les portes de la seva memòria, precisa i exacta, per evocar quasi un segle d'existència.

L'amo en Bernat ens explica detalls de la seva infantesa, de la seva joventut i dels primers anys de casat, quan va fer una casa nova amb vint-i-cinc mil pessetes, com va posar una botiga i com la necessitat d'haver de procurar un futur al seu fill li va canviar la vida.

Pr: Com és que anareu a viure a Palma?

Veureu, la "culpa" la tengué el meu fill Bernat. Ell volia ser capell i estudiava a Tarragona, per un bon dia va decidir que això no era el que li agradava i va tornar cap aquí. La seva decisió no em va sorprendre gaire, poc abans la seva mare i jo l'havíem anat a veure i després de passar uns dies amb ell, jo vaig dir a la meua dona: "En Bernat tornar aviat cap a casa; ho he notat amb la manera que tenia de mirar les al·lotes quan ens passejaven; no se les morava com es mirava l'altra gent". Efectivament, pocs dies després reberem un telegrama del superior dient que el podíem anar a recollir al barco del dia següent. El cas és que li haviem de cercar alguna sortida i per això m'en vaig anar a viure a Palma amb ell a una casa que havia construït a un solar que havia comprat anteriorment.

Pr: I allà vareu haver de començar a viure d'una altra manera, a fer una feina nova...

Efectivament; el meu fill va començar a treballar de "botones" al Círculo de Bellas Artes i poc després hi vaig començar jo com a ajudant del director. I m'hi vaig quedar fins que em vaig jubilar, als setanta anys, primer com a ajudant del director, i més tard com a director.

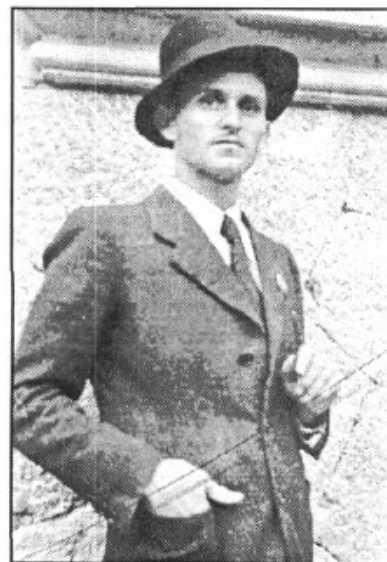
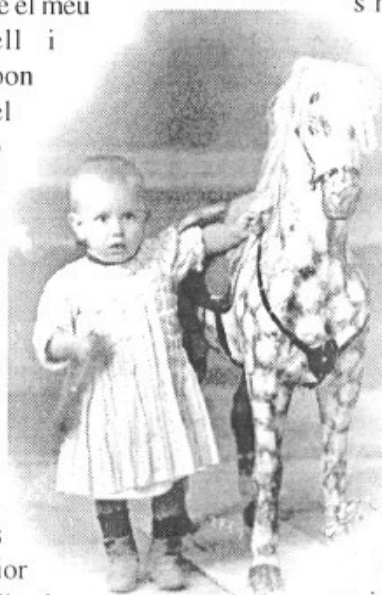
Pr: Segur que la vostra feina era molt interessant;

ens en podríeu explicar algun detall, alguna anècdota curiosa que recordeu...

El "Círculo" era una entitat privada i ens dedicàvem bàsicament a fer exposicions de pintura, encara que també s'hi feien algunes altres activitats, com classes de pintura i de dibuix. La meua feina em va donar ocasió de conèixer pintors importants com en Ramon Nadal, en Mandilego, Na Cati Juan i de fer-me amb una col·leccioneta particular, que avui en bona part està repartida entre els meus fills. Record una anècdota curiosa d'una vegada que em vengué a veure una pintora "abstracta" i m'explicava el gran esforç que li costava pensar i repensar cada una de les seves obres. Jo li vaig demanar que tengués l'amabilitat d'esperar-me un moment al despatx i jo vaig pujar a dalt, vaig agafar un bastidor i, sense mirar-m'hi gaire, hi vaig empastifar pintura de diferents colors; després el

vaig mostrar a la pintora i es va desfer en elogis, que si els colors, que si les formes, ... i jo li vaig dir: "no el toquis gaire, que encara embruta". Però la cosa no va acabar aquí, perquè vàrem organitzar una mostra col·lectiva dels socis i jo hi vaig exposar aquell quadre; la veritat és que el vaig vendre

per sis mil pessetes (un molt bon preu!) a un galerista italià.

Pr: Heu pintat més de llavors ençà?

Algunes cosetes, sempre figuratives; l'abstracte no m'agrada. Però jo no som pintor, m'agrada la pintura, igual com m'agrada la poesia però tampoc no som poeta. Ser poeta o pintor és tenir un do especial; s'hi ha de néixer.

Pr: Tornem enrera, qui vos va ensenyar el que sabeu?

De tota la vida, la meva passió ha estat la lectura; m'ha agradat i m'agrada llegir, tot el que tenguí lletra impresa. De petit vaig anar a escola, a Maria, però va arribar un moment que els mestres em van dir que ja no em podien ensenyar res més i em van donar un bon consell: llegeix molt, tot el que trobis, i així ho vaig fer. Més tard, de jove, jo feia classes de repàs a cameva i els vespres, en temps que era bat-le l'amo en Jaume Pastor jo feia classes a adults a l'escola de dalt; teníem molts d'alumnes i allà me vaig posar a festejar la que seria la meva dona, que vivia a S'araval i quan ho vaig dir a la meva mare ella va aprofitar per ensenyar-me una cançó que sempre he recordat:

A la pàgina anterior hi podeu veure a la fotografia superior l'amo en Bernat a l'actualitat i a la del centre quan encara tenia tres anys amb un cavallet de cartró.

En aquesta plana hi ha a dalt quan va fer els 90 anys amb la família i al costat amb la seva dona i dos fills l'any 1941.

El dia de les seves noces a Lluc, l'any 1937

Un horabaixa partia
de Muro amb molta il·lusió
per veure la meva amor,
que habitava dins Maria

Ja estava un poquet cansat
quan vaig esser en es Pujol,
ja estava apagat el sol
vaig sentir cantar el mossol

Quan vaig esser a Son Perot
de don Bartomeu Clapés
córrer no podia més
i vaig seguir de trot de trot

Quan vaig ésser a s'Hostalet
de tant cansat que ja estava
i de tan molt que suava
sols no m'aguantava dret.

Quan vaig ésser en es cantó
de sa plaça de Maria
vaig anar cridant i fent via
per dins el carrer major

I quan vaig ser en el portal i no vaig veure claror vaig exclamar Oh Senyor! qu'és de mal tenir amor a dones de s'Arraval!

Pr: Què llegíeu, com aconseguíeu els llibres?

No era fàcil trobar llibres en aquell temps, i menys encara a Maria (record que el meu tio Joan em va dir una vegada que als pobles petits tot és petit, menys l'enveja, que sol ser molt gran). Entre els autors que vaig llegir aquell temps record Zola, Blasco Ibáñez... Una persona que em va deixar molts de llibres va ser l'amo en Rafel Escolà, que havia anat a l'Argentina i havia duit una bona biblioteca, que per cert ell mateix va destruir durant la Dictadura per por que sabessin que tenia llibres prohibits; va ser una llàstima.

Pr: Ara publicau algunes gloses i poemes a Fent Carrerany i sabem que fa poc temps vareu obtenir un premi a la Diada de la Glosa; havíeu publicat altres

L'amo en Bernat dins la sala d'exposició del Cerculo

escrits abans?

Havia publicat alguna coseta a la revista "Pitos y Flautas", que era un setmanari que es feia a Palma; d'aquesta revista en tenc una bona col·lecció, així com també de "La Roqueta" i de "La Ignorància".

Pr: Sabem que abans d'anar a viure a Palma havíeu posat una botiga i que també treballàveu com a "posader" de l'oficina de "Sa Nostra", vareu fer altres feines?

Com a professió no, per també vaig aprendre agromensura, pel meu compte. Quan s'havia de repartir una herència eren moltes les famílies que acudien a mi perquè fes la medicació de les terres que tenien.

Pr: Vos que heu vist i heu viscut tantes coses, trobau que el món està millor o està pitjor que quan ereu jove?

El món ara és diferent, per llavors també teníem els nostres entreteniments, ens ho passàvem bé amb coses petites, però ens ho passàvem bé. Jo i un quants més varem fundar la primera associació cultural de Maria; el nom que li varem posar era "Los trece" perquè ironitzàvem el fet que hi hagués gent supersticiosa, amb el número 13, per exemple. Només podíem ser tretze i no apuntàvem ningú mentre algun membre no es donàs de baixa. El bat-le, l'amo en Jaume, ens va deixar un petit local i organitzàvem els nostres balls i tot.

L'amo en Bernat podria continuar parlant hores i hores; potser algun dia tendrem el plaer de continuar la conversa...

Margalida Mas i Joana Gelabert.

Acompanyat de la seva dona fa un grapat d'anys

Els contes de'n Lluc...

De Volta

Ja li quedaven poques coses per aprendre: tenia quaranta anys, en feia nou que era interí de Correus, s'havia separat després de 10 anys de casat perquè la relació s'havia arribat a fer-se insuportable, i tenia dos fills de set i cinc anys respectivament que els cap de setmana estaven amb ell.

La vida l'havia duit a ésser una persona tolerant, oberta i dinàmica. Vivía sol comunicació quan el pis li semblava una forma d'engabiar la llibertat. Combatia incomunicació elaborant una mena de diari on anotava aspectes i comentaris de persones o de fets.

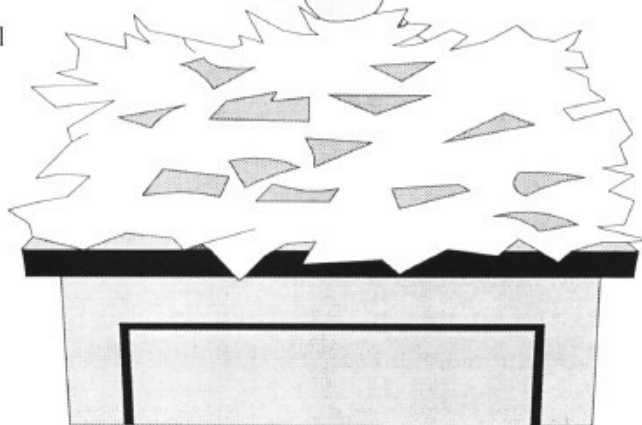
No es preocupava de preparar les oposicions per tal de tenir una feina fixa ja que era conscient de la seva incapacitat d'organització o planificació d'una feina de cada dia en el llarg plaç d'un any. Li agradava molt més llegir poemes i mirar postals antigues que estudiar temes d'oposicions.

Les anotacions del diari es convertiren un dia en l'excusa per elaborar poemes i contes. Era només una forma més madura que l'anotació que li feia més suportable la circumstància vital. El seu instint perfeccionista el duia a reelaborar-los una vegada rera l'altra. Quan en va tenir suficients va decidir publicar-los en un llibre malgrat ésser conscient que poca gent el llegiria.

Un dia l'acomiadaren de la feina perquè a Correus hi havia un excedent de funcionaris interins. En lloc de preocupar-se excessivament, va dir-se: "em queden dos anys d'atur i tindrè molt de temps per escriure".

i anyorava un poc la l'estrés de la d'agenda i

Xupeta

Cada dia que anava a la guarderia es posava a plorar en despedir-se dels pares. Els plors li duraven l'estona que suposava disordre's en els jocs dels altres nins. Li deien Joan i tenia només dos anys. El seu món estava format pel rostre dels pares i els balbujejos dels amics de la guarderia.

Dibuixava, jugava amb pastilina i començava a assimilar paraules castellanes i catalanes. Per a ell les dues llengües no tenien fronteres definides. Era completament normal que ho fes perquè a ca seva sentia xerrar en català i a la guarderia sentia xerrar en castellà. Li quedava molt de temps per a aprendre a destriar-les.

Els gestos, la modulació de la veu i el caràcter en general connotaven sensibilitat gairebé excessiva, dependència, sociabilitat i altruisme. Però el millor encant potser fos en la naturalitat i en la espontaneïtat més pròpies de l'edat que del caràcter. Poques coses hi havia en aquesta mena de projecte que no fossin bellesa...

Son pare ja en aquesta edat li vaticinava un futur de capellà o de poeta ja que sabia com caure bé i a més tenia accentuats el do d'imaginar i la convenció de disculpar-se o inculpar-se segons trobàs oportunament adient una cosa o l'altra.

Son pare es podia equivocar força perquè li quedaven molts d'anys i moltes circumstàncies per viure. Seria realment metge o advocat o cambrer o comerciant o banquer o guàrdia civil o mestre d'obres o el que volgués si els altres no li feien creure el contrari.

Lluc Matas.

BULLIT DE NOTÍCIES

ACTIVITATS D'ESTIU A CATALUNYA.

El grup d'esplai Es Rebrot ens ha fet arribar un full amb una sèrie d'activitats per a aquest estiu que ja tenim aquí. Les activitats són: Estades lingüístiques, esportives i d'aventura i es faran a finals de juliol i durant el mes d'agost. Si voleu més informació podeu contactar amb la Xarxa d'Instal·lacions de les Illes Balears al carrer Jeroni Antich, 5, 3r., 3a. de Palma o telefonant al 971 17 60 94 i demanau per en Joan Carles Carbonell.

REVISTA DE LA PENYA BARCELONISTA

La Penya Barcelonista de Maria va editar una revista fent un repàs als 10 anys d'història, per commemorar la inauguració de la Penya. Una petita part de la història de la penya ha estat escrita en aquesta revista i sabem que ha estat una font indispensable per recordar-la.

Enhorabona pels deu anys, per l'èxit de la festa i per l'excelent revista.

NIT DE TRONS MADRILENYOS.

Després de més de 30 anys el "Madrit" va guanyar una altra copa d'Europa, no sabem la festa que feren a Madrid, però a Maria va esser gros. Trons i més trons, fins passada la mitja nit. I per acabar de rematar la festa, el dissabte de davant tornaren celebrar la copa i amollaren una traca que enrevoltava el cadafal.

Enhorabona madridistes de Maria.

XERRADA SOBRE LA MEMÒRIA.

Al local de la tercera edat hi va haver una xerrada sobre la memòria adreçada als majors de 65 anys. A la propera revista vos donarem més informació, per ara sabem que això és un programa

Els nins i nines de Maria davant les coves d'Artà

Els alumnes de Maria a Ses Païsses d'Artà

BULLIT DE NOTÍCIES

del CIM i la Mancomunitat del Pla que començarà el proper curs. En Tomeu Barceló, responsable de l'equip promotor, ens anirà enviant material per publicar del contingut d'aquest projecte.

EXCURSIÓ A ARTÀ.

El passat dijous, 28 de maig, els alumnes de tercer a vuitè del CPA Monjo, anaren d'excursió a Artà. Allà visitaren el poblat prehistòric de Ses Païsses i feren un joc de descoberta de la localitat entre l'aigua de pluja i la simpatia dels artanencs. Després de dinar a Sant Salvador, alumnes i mestres visitaren les grandioses coves d'Artà.

UN LECTOR D'ARGENTINA ENS FELICITA

El passat mes de gener vàrem publicar un petit escrit i una foto que ens va fer arribar el nostre col·laborador Miquel Rosselló. L'escrit anava adreçat a recordar un cosí seu, descendent de Maria i resident a l'Argentina.

En Miquel Rosselló li va enviar una revista de Fent Carrerany i ara en Pablo Rojo Mas, que així s'anomena aquest bon home, ens ha adreçat dues cartes, una molt llarga on ens parla un poc de la seva dèria per escriure i ens fa arribar un parell de poemes.

La seva intenció seria donar una sorpresa al seu cosí Miquel, i de la mateixa manera que ho va fer ell, a través de la revista fer-li arribar un petit record. Com tots sabeu, a Fent Carrerany només publicam escrits en català, però per les circumstàncies descrites, aquí teniu aquest petit poema:

Que así la distancia
se acorta.
Que así los tiempos
son más felices.
Que así en mucho más
vale la vida.
Para ser armoniosamente
más dichosos.

Pablo Rojo Quetglas.

UN HOTEL A MAR DE PLATA, ARGENTINA

En Pablo Rojo, a més de poemes i escrits, també ens ha fet arribar propaganda d'uns hotels a Mar de Plata, Argentina. A un d'aquests hotels, que són d'un amic de'n Pablo, hi ha la seu de la Casa Balear i el seu propietari l'hi ha dit que farà un preu especial a tots els mariers que visitin Argentina i s'allotjin a aquests hotels.

Si algú està interessat, vos podeu posar en contacte amb en Pablo Rojo Quetglas, C/ Entre Rios, 1681 4t.-c.

7600 Ciudad de la Mar de Plata-Argentina.

Moltes gràcies Pablo per aquestes atencions.

TROBADA DE DONANTS DE SANG A LLUC

El passat dia 31 de maig hi va haver l'agermanament de la germania de donants de sang de Mallorca amb la de Saragossa. Hi varen assistir moltes autoritats il·lenques i moltes i un parell de milers de donants de sang.

Com de costum, la germania de donants de sang de Mallorca, ens va enviar informació d'aquesta trobada i també, com de costum, estava redactada en castellà.

Venga donants de sang, normalitzau-vos ja i fareu una bona feian per la comunitat, a més de la que ja feis.

JORNADES CULTURALS I ESPORTIVES A L'ESTIU A MARIA

Ja s'han començat els preparatius per les jornades d'aquest estiu que s'acosta, o més ben dit, ja tenim a sobre. Algunes associacions del poble, coordinades per la regidora de cultura, han començat a confeccionar el programa. Enguany hi haurà novetats, les activitats no se concentraran en una setmana, duraran tot el mes de juliol i el d'agost i pareix ésser que hi haurà una xerrada sobre ecologia, jocs, tallers, concursos, etc. així es juntaran les jornades amb les festes i l'estiu passarà volant pels més petits i sempre aprendran alguna cosa, d'una manera més divertida que de costum.

Vos continuarem informant.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

L'amo en Llorenç Bergas Castelló morí el passat dia 27 de maig a l'edat de 70 anys. Vivia a la plaça de Dalt, 11.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

Andreu Avellà i Torrens va néixer el passat dia 9 de maig. És fill de Guillem Avellà Ribas i Joana Ma Torrens Rigo.

N'Andreu Avellà i I Torrens

Marina Margalida Ferriol Mas va néixer el passat dia 9 de maig. És filla de Nadal Josep Ferriol Negra i Catalina Mas Bergas.

Na Marina Margalida en braços del seu germanet Miquel

Joan Manuel Carbonell Reyes va néixer el passat dia 13 de maig. Els seus pares són Bartomeu Carbonell Roca i Gabriela Reyes Pelàez.

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

Bartomeu Quetglas Mas i Margalida Mas Font es casaren a l'església de Maria el passat dia 18 d'Abril.

Jaume Puigròs Genovard i Catalina Quetglas Pastor es casaren a l'església de Maria el passat dia 9 de maig.

Que el vostre amor no acabi mai.

En Tomeu i na Margalida

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002
FAX	971525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	971525594
APOTECARIA	971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)	971525083
ESCOLA DE BAIX	971525252
LOCAL TERCERA EDAT	971525564
PARRÒQUIA	971525033
GESA INCA: AVARIES	971880077
BOMBERS	085
HOSPITAL MANACOR Informació	971847000
Urgències	971847060
Cita Prèvia	971847100
AMBULATORI D'INCA	971502850
URGÈNCIES A TOTAL L'ILLA	061
SON DURETA (Centraleta)	971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	971502850
AMBULÀNCIES	971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)	971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)	971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:	
de 8'30 a 15 hores.	
APOTECARIA:	
Matí: 9 a 13 hores.	
Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.	
UNITAT SANITÀRIA:	
de 9 a 15 hores.	
BIBLIOTECA:	
Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.	
Dimecres: de 17 a 20 hores.	
Dissabtes: de 10 a 13 hores.	
LÍNIA MARIA-PALMA:	
Sortides Maria: 8 i 15 hores. (15 h. Dissabtes no, Festius sí)	
Sortides Palma: 13 (dissabtes, 14 h) i 19 hores. (Festius, 19, 15 hores)	
LÍNIA INCA-MANACOR:	
Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.	
Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores	
LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:	
(De dilluns a divendres)	
Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores	
Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores	

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

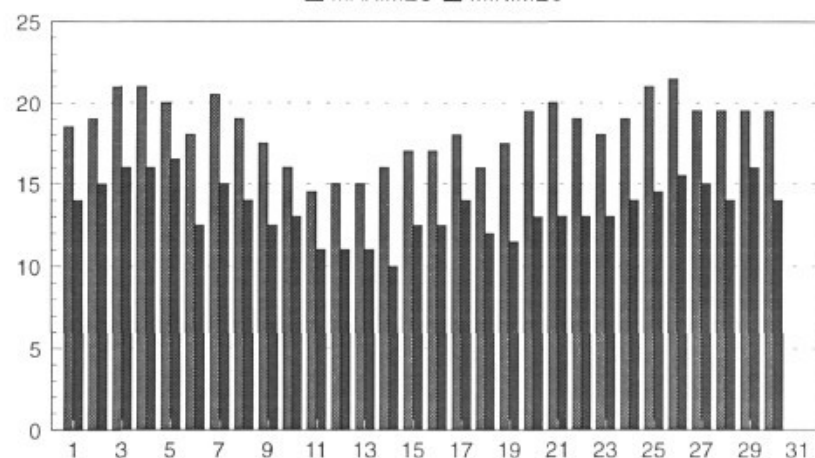
- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al **855043**
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **520292**
- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al **236624**

El temps

MES D'ABRIL

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia 8	11 l.
Dia 10	2 l.
Dia 22	22 l.
Dia 29	3'5 l.
Dia 30	1 l.

TOTAL: 39'5 LITRES

Temperatura Màxima
21° C (Dies 3 i 25)

Temperatura Mínima
10 °C (Dia 16)

Temperatura Mitjana
16'15 °C

Mitjana Màximes
18'6 °C

Mitjana Mínimes
13'7 °C

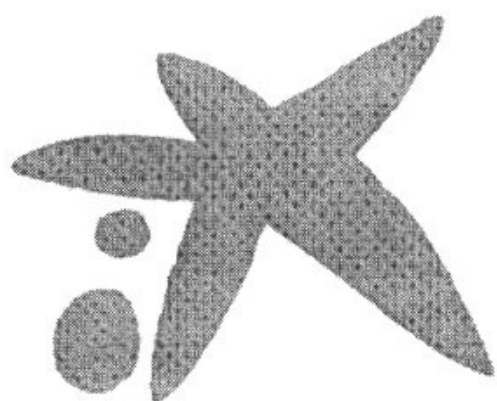
De Viatge, amb *Viatges Martel*

Viatges Martel sortejarà un viatge per a dues persones, entre totes les fotografies recents de viatges publicades a Fent Carrerany al llarg del 1997.

Els guanyadors del sorteig de l'any passat, Joan Ferriol i Margalida Mascaró, rebent de mans d'en Pep Ferriol, director de Viatges Martel, els billets d'avió i estada a Barcelona.

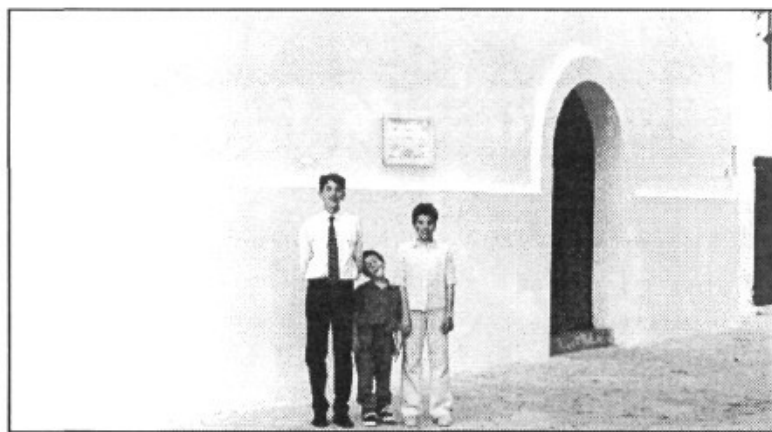
4.- Eulàlia Ferriol, a l'estadi del València, el dia de la final MALLORCA-BARÇA el passat dia 29 d'abril

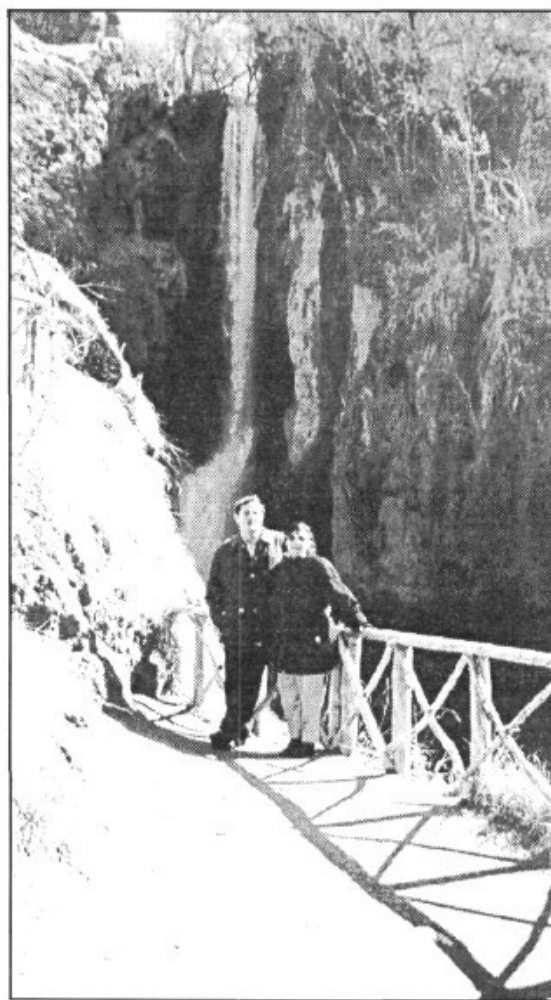
"la Caixa"

5.- Antoni Frau i Eulàlia Ferriol; Joan Ferriol i Margalida Mascaró; Margalida Quetglas i Pep Ferriol; Joana Lladó i Pep Carbonell, davant l'església de Jesús d'Eivissa, el passat dia 9 de Maig.

6.- Miquel Mas, Antoni i Joana Maria Frau, davant l'església de Jesús d'Eivissa, el passat dia 9 de Maig.

7.- En Joan Font i N'Isabel Carbonell, davant una catarata del Monasterio de Piedra (Saragossa) el passat mes de febrer

Passant l'estona amb.....Josefina Castellví, exploradora de l'Antàrtida

Casualment el dia que Josefina Castellví, Professora d'investigació a l'Institut de Ciències del Mar (CSIC) de Barcelona, ens donava la conferència col·loqui als alumnes de Medicina de l'Hospital del Mar, feia exactament 24 hores de la tragèdia de Doñana. Tal vegada per una persona de gran sensibilitat ecològica sobre les interrelacions biològiques de tot l'ecosistema Terra, aquells dies eren d'una gran tristesa. A més haver d'aguantar la irresponsabilitat de les paraules de la ministra: "hem salvat Doñana", quan milers de tones de productes tòxics anaven a parar al mar, com si aquest fora una "letrina" i que tot s'hi pot abocar. Aquelles paraules de la ministra només poden ésser comparades, en quan a befa de la intel·ligència, a les d'aquell ministre de sanitat que deia fa uns anys que l'epidèmia de l'oli de colze la provocava un "bichito que si se cae al suelo se muere".

Però, comentaris a part, hem viscut uns dies de greu afectació de l'ecosistema Terra i hem introduït substàncies altament tòxiques que al entrar en la cadena alimentària arribaran també a l'home; i les conseqüències sanitàries encara no som capaços de preveure, però que segur que seran greus.

Pregunta: Per què l'Antàrtida?

Resposta: El sistema biològic Antàrtida és un conjunt que per llur naturalesa: història geològica i temperatura reproduïx unes condicions experimentals úniques que permeten estudiar la història geològica de la Terra de forma molt pormenoritzada i exacta, fins al punt que podem saber la temperatura que feia en un determinat moment de l'evolució del planeta fa milers d'anys, o les plantes,

bacteris i altres éssers microscòpics que existien en una època determinada, quan aquesta, l'Antàrtida, formava part de la terra compacta amb Europa i Àfrica, formant el continent conegut amb el nom de Godwana.

P: Què representa l'Antàrtida per la vida a la Terra?

R: És un element essencial; en primer lloc és una reserva d'aigua extraordinària; en segon lloc la reflexió de la llum solar, l'Antàrtida és tota blanca i reflexa els raigs solars, evita que la Terra s'escalfi més del compte i per tant ajuda a l'equilibri tèrmic-energètic; l'evolució de l'Antàrtida permet extreure coneixements de com afecten determinats desastres "artificials" al planeta; l'estudi del gel profund permet detectar totes i cada una de les explosions nuclears que s'han fet. Per tant es pot comprendre que és un lloc privilegiat per un científic per estudiar les interaccions dels distints sistemes energètics del planeta Terra.

P: Com fou la idea d'anar a l'Antàrtida?

R: Com sabeu el nostre país gran, no formava part del primer tractat de l'Antàrtida; com que se n'havia de firmar el segon i definitiu tractat de protecció i repartiment, els estats que no hi foren no hi tendrien part, per això vaig convèncer als Ministeris de Defensa i Exteriors que tenia un gran valor estratègic, i d'aquesta manera varen finançar la base Juan Carlos I i el vaixell d'exploracions oceanogràfiques Hespèrides, que val a dir que és un dels quatre millors que hi ha al món. Doncs allí vàrem instal·lar el laboratori científic; una vegada firmat el tractat de no explotació de l'Antàrtida, aquesta va deixar de tenir interès estratègic, i a partir de llavors funciona com una base exclusivament científica i finançada amb programes públics.

P: Quins programes s'hi desenvolupen?

R: Molts en aquest moment; des de l'estudi de les condicions i variacions meteorològiques; estudi i composició de la columna de gel en profunditat; estudi de

les espècies animals i plantes microscòpiques; regulació de l'absorció de CO₂ per l'aigua de mar; entre molts d'altres, i sempre en funció de que hi hagi finançament del programa.

P: Quanta gent hi treballa? Com són les condicions de vida?

R: A l'hivern la base està tancada, ja que tot allò és inhabitable per les condicions meteorològiques i sobretot la temperatura; únicament hi ha unes estacions èliques que donen energia elèctrica que permet el funcionament dels aparells automatitzats de mesura que estan en funcionament tot l'any. Cap a la primavera, i via Sudamèrica, i amb el vaixell Hespèrides s'hi trasllada als investigadors, entre 4-8, més o manco, i moltes tones de material científic, alimentari i de comunicacions. La nostra base antàrtica funciona amb un sistema de contaminació nul, ja que els residus que genera són classificats, empaquetats i retornats cap al país al abandonar la base cap a la tardor.

De dia quan és possible hi ha sortides amb un vehicle "oruga" per prendre mesures, mostres, o bé amb una llanxa pneumàtica es va pel mar o llacs igualment a recollir material d'anàlisi i a prendre mesures, tot això quan el temps ho permet ja que la temperatura "bona" no puja més que entre 10-15 graus baix zero, i això és bon temps.

La vida humana dins la base no es diferencia de la d'un alberg, tothom fa de tot i col·labora en tot, hi ha hores de tertúlia, d'estudi, d'escoltar música, sempre dins un espai molt reduït.

Escotar amb una atenció encantadora la continuació personalitzada de la xerrada oficial, mentre menjàvem un *carpaccio* de rap acompanyat d'un vi rosat d'agulla de Peralada, fou un d'aquells moments més plàcids i agradables dels darrers temps, dins les meves activitats paraprofessionals. La conversa seguia i seguia, mentre se'm feia més clara l'idea de que el planeta Terra és un

tot interrelacionat i interdependent, qualsevol cosa que fem en el terreny de l'alteració d'un sol ecosistema, té repercussió i conseqüències arreu; el nostre planeta estimat és un tot, un ecosistema únic i tancat.

Antoni Gelabert

El vaixell Hespèrides, imatge baixada de la direcció internet <http://www.icm.csic.es/bio/BIOLaOC.html>

ACTA DE LA SESSIÓ PLENÀRIA EXTRAORDINÀRIA CELEBRADA PER L'AJUNTAMENT EL DIA 13 DE MAIG DE 1998.-

REGIDORS QUE HAN EXCUSAT LA SEVA ASSISTÈNCIA:

D. MIQUEL QUETGLAS ALCOVER.

D^a. FRANCISCA BERGAS FRAU.

D. ANTONI TORRENS CASTELLÓ.

PRIMER.- LECTURA I APROVACIÓ, SI ÉS ADIENT, DE L'ACTA DEL PLE ANTERIOR. S'APROVA PER UNANIMITAT.

SEGON.- DONACIÓ DE COMPTE DECRET DE BATLIA.

Seguidament es procedeix a donar compte de tres decrets de batlia.

El primer és una modificació de crèdits entre partides del mateix grup de funció de data 13 de maig, i el segon és una modificació de crèdits per generació de data 13 de maig, i fan referència al Pla d'Obres i Serveis de 1998, .

Quan es va procedir a l'aprovació definitiva del Pla d'Obres i Serveis de 1998 a l'obra «Pavimentació darrer Morell», el Consell va pressupostar la quantitat de 1.281.250 pessetes i en els Pressuposts de la Corporació aprovats anteriorment a la remissió de l'aprovació definitiva s'havia consignat la quantitat de 1.250.000 pessetes de l'aprovació provisional.

Per tant, s'ha procedit a consignar la diferència a la partida 5.61000, de la següent forma: 25.000 pessetes mitjançant modificació de crèdit per generació per la major aportació del Consell Insular de Mallorca i les 6.250 pessetes restants corresponents a la major aportació de l'Ajuntament, mitjançant transferència de crèdits entre partides de despeses del mateix grup de funció.

L'últim decret de Batlia de data 27 d'abril fa referència a la correcció d'un error material, de transcripció en els criteris de valoració i acreditació dels mèrits assenyalats amb les lletres e) i f) de l'apartat 5.1 i 6 de les Bases específiques del concurs ordinari pel proveïment de la plaça de Secretaria-Intervenció.

TERCER.- APROVACIÓ DE LA RECTIFICACIÓ ANUAL DEL PADRÓ MUNICIPAL D'HABITANTS.

Seguidament es procedeix a l'aprovació de la rectificació anual del padró municipal d'habitants, d'acord amb el resumen numèric següent:

VARIACIÓ EN EL NOMBRE D'HABITANTS A 1-1-98.	
CONCEPTES	HABITANTS
Població de dret a 1-1-97	1.736
Altes des de 1-1-97 a 1-1-98	68
Baixes des de 1-1-97 a 1-1-98	63
Població de dret a 1-1-98	1.741.

Sotmesa a votació la rectificació anual del padró municipal d'habitants, S'APROVA PER UNANIMITAT.

QUART.- PROPOSTA DE BATLIA PER APROVAR ELS PLECS DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES PARTICULARS I INICIAR ELS EXPEDIENTS DE CONTRACTACIÓ DE LES SEGÜENTS OBRES: «PAVIMENTACIÓ CARRERS SES VENES,

SON NEGRE», «PAVIMENTACIÓ CARRER JOVELLANOS» I «PAVIMENTACIÓ DARRER MORELL», INCLOSES EN EL PLA D'OBRES I SERVEIS PER L'ANY 1998.

Seguidament es procedeix a l'aprovació de la proposta de Batlia de data 9 de maig de 1998, que literalment deia:

«El Ple del Consell Insular de Mallorca va aprovar en sessió extraordinària celebrada el dia 23 de març de 1998 el Pla d'Obres i Serveis de 1998. L'Ajuntament de Maria de la Salut hi figura inclòs amb les obres següents: «Pavimentació carrers Ses Venes, Son Negre», «Pavimentació Jovellanos» i «Pavimentació darrer Morell».

Per tot això aquesta Batlia té a bé Proposar a l'Ajuntament Ple l'adopció dels següents ACORDS:

1er.- Aprovar el plec de condicions econòmico-administratives particulars que han de regir la contractació de les obres «Pavimentació carrers Ses Venes, Son Negre», «Pavimentació carrer Jovellanos» i «Pavimentació darrer Morell».

2on.- Aprovar l'inici de l'expedient de contractació per els tràmits ordinaris previstos a la llei de contractes de les administracions públiques i el plec de condicions econòmico-administratives particulars.

No obstant l'Ajuntament Ple acordarà.-».

Seguidament es sotmet a votació la proposta, i S'APROVA PER UNANIMITAT.

CINQUÈ.- PROPOSTA DE BATLIA PER APROVAR EL PLEC DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES PARTICULARS I INICIAR L'EXPEDIENT DE CONTRACTACIÓ DE L'OBRA «PAVIMENTACIÓ TRAVESSIES SA TANCA», INCLOSA EN EL PROGRAMA OPERATIU LOCAL OBJECTIU 5B.

Seguidament es procedeix a l'aprovació de la proposta de Batlia de data 9 de maig de 1998, que literalment deia:

«El Ple del Consell Insular de Mallorca va aprovar inicialment en sessió celebrada el dia 2 de març de 1998 el Programa Operatiu Local-Objectiu 5b, aprovació que va esdevenir definitiva el dia 15 d'abril. L'Ajuntament de Maria de la Salut hi figura inclòs amb l'obra «Pavimentació travessies Sa Tanca».

Per tot això, aquesta Batlia té a bé Proposar a l'Ajuntament Ple l'adopció dels següents ACORDS:

1er.- Aprovar el plec de condicions econòmico-administratives particulars que han de regir la contractació de l'obra «Pavimentació travessies Sa Tanca».

2on.- Aprovar l'inici de l'expedient de contractació per els tràmits ordinaris previstos a la llei de contractes de les administracions públiques i el plec de condicions econòmico-administratives particulars.

No obstant, l'Ajuntament Ple acordarà.-».

Seguidament es sotmet a votació la proposta, i S'APROVA PER UNANIMITAT.

SISÈ.- PRECS I PREGUNTES.

El Sr. Mestre vol recordar que en un plenari del mes de novembre va demanar al Batle el cost del canvi del nom dels carrers.

Així mateix, el Sr. Mestre demana si la fundació Maria ja està constituïda.

En relació al cost dels carrers, el Sr. Oliver, contesta que encara s'està pendent de lo que digui el Consell Insular de Mallorca en matèria de subvencions.

El Sr. Mestre torna demanar que es pot tenir una idea del cost i el Sr. Oliver li contesta que encara s'ha de demanar al Consell la subvenció.

En relació a la Fundació Maria, el Sr. Oliver manifesta que encara no està constituïda.

La Sra. Castelló demana si l'aigua es potable, el Sr. Oliver contesta que Sanitat va agafar mostres d'un comptador al carrer

Costa i Llobera, i si l'aigua del pou de Roqueta basta serà potable.

El sr. Batle diu que en aquests moments l'aigua encara no és potable, i es vol esperar un poc a dir a la gent que l'aigua és potable fins que no s'estigui segur de que l'aigua de Roqueta basti.

El Sr. Mestre vol manifestar que s'hauria de dir a Ferrovial que no comencin a fer nèt sa plaça fins que no hi hagi placers, i que no reguin mentre tenguem el problema de l'aigua.

PRESSUPOST MUNICIPAL 1.998

INGRESSOS:	CAPÍTOL 1.- IMPOSTOS DIRECTES:	35.500.000'-
	CAPÍTOL 2.- IMPOSTOS INDIRECTES:	2.008.000'-
	CAPÍTOL 3.- TAXES I ALTRES INGRESSOS:	3.280.000'-
	CAPÍTOL 4.- TRANSFERÈNCIES CORRENTS:	23.621.131'-
	CAPÍTOL 5.- INGRESSOS PATRIMONIALS:	264.480'-
	CAPÍTOL 7.- TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL:	25.748.001'-
	CAPÍTOL 9.- PASSIUS FINANCERS:	13.500.000'-
	TOTAL INGRESSOS	103.921.612'-
DESPESES:	CAPÍTOL 1.- DESPESES DE PERSONAL:	34.510.089'-
	CAPÍTOL 2.- DESPESES EN BENS CORRENTS I SERVEIS:	19.469.440'-
	CAPÍTOL 3.- DESPESES FINANCERES:	1.862.330'-
	CAPÍTOL 4.- TRANSFERÈNCIES CORRENTS:	5.044.606'-
	CAPÍTOL 6.- INVERSIONS REALS:	39.490.032'-
	CAPÍTOL 9.- PASSIUS FINANCERS:	603.494'-
	TOTAL DESPESES	100.979.991'-

Aquest pressupost presenta un superàvit de 2.941.621'- motivat per dues circumstàncies concretes:

a) El mes de gener de 1998, l'Ajuntament ha acabat de tornar a l'Estat, mitjançant compensació del Fons de Cooperació Estatal, el darrer termini de l'IVA procedent de l'exercici de 1992

b) La liquidació definitiva de 1996, segons la qual l'Ajuntament ha de tornar per compensació al Fons de Cooperació Estatal la quantitat de 7.382.842'- pessetes. La devolució d'aquesta quantitat encara no ha estat determinada, però segons els criteris del Ministeri es donarà un termini de cinc anys per abonar la deute.

Apart d'això s'ha de destacar que la partida de Passius Financers de 13.500.000'- és un crèdit que l'Ajuntament haurà de firmar amb una entitat bancària per fer front a les inversions.

Dins del capítol 2 de despeses es reconeixen factures endarrerides de pagament per un valor de més de 7.500.00'- pessetes dels anys 1996 i 1997.

Així mateix, l'informe de secretaria reconeix que no es té constància documental de la concessió de subvenció per a realitzar diferents obres previstes, motiu pel qual als pressupostos es va afegir una esmena, acordada entre el nostre grup del independents i el Batle, per la que no és pot començar cap de les obres d'inversió sense tenir constància dels doblers que es rebran.

Com a inversions pel 1998 s'ha de destacar la construcció d'uns nous vestuaris al polisportiu, l'asfaltat de diferents carrers que s'han obert en els darrers anys i d'altres ja existents, el condicionament de camins rurals, la remodelació de les escoles i la perforació d'un pou d'aigua.

Jaume Mestre, Independents de Maria

RECORDANT DON BALTASAR, EL MANESCAL

Aquests dies passats, els noticiaris de la televisió i la premsa escrita ens han mostrat un "Quadre", segurament contemplat per la majoria d'espanyols i molts d'estrangers. I, mira per on, aquest "Quadre" m'ha fet recordar un simpàtic i una mica extravagant personatge que exercí de manescal a Maria (allà per la dècada dels 40 i 50, època de plat únic, de cartilles de racionament i d'estraperlo), conegut per don Baltasar.

Don Baltasar era el que deim un bon home, amic de tothom, popular, diligent i humil, fet a l'antiga, no gaire refinat i gens estugós; vull dir que no mirava prim, en general; d'aquells que podríem dir que tant li era si l'arròs era a punt o estovat, l'important era que n'hi hagués, d'arròs.

Record que a ca nostra tenguérem un cavall que es punyí un genoll amb una estaca, perdé els olis i es quedà coix. Don Baltasar venia tots els dies a tractar-lo i fins i tot el penjà amb unes cordes, per davall la panxa, a unes bigues, perquè descansàs la cama; li aplicà mil pomades i altres medicaments, però el que més em cridà l'atenció, que recordi, fou una beguda que preparà bullint unes herbes i que en una botella feia beure al cavall. Aquest, a penes li posaven la botella a la boca s'ho prenia tan bé com un infant pren el biberó. I si he dit abans que el manescal no era estugós és perquè record que un dia el meu pare, pardalejant, digué al manescal:—"Deu ser bona aquesta beguda, perquè veig que el cavall la pren beníssim!".—"Què si és bona?", respongué ell,—"Ara ho veuràs!", digué don Baltasar i agafant la botella l'alçà i en pegà un bon glop.

Es conta també que en una ocasió unes dones del poble anaren a denunciar-li que el peixeter duia el peix que feia olor; que no era bo, deien elles (s'ha de dir que en aquell temps cada parell de dies venia de fora un home amb un carretet que oferia "peix fresc" pel carrer). I asseguren que don Baltasar agafant un platet de ca seva acompanyà aquelles dones cap al peixeter, al qual interpel·là:—"Què em diuen aquestes senyores?". El peixeter que esperava una repolsa de mil dimonis quedà fred, i les dones sorpreses en veure com el manescal li allargava el platet i li deia:—"I si em posaves uns quants d'aquests peixos dins el platet per durlos a na Maria, que els bullís i així tendríem un bon brou per dinar, què et semblaria?" per afegir acte seguit a aquelles dones que s'ho miraven i no s'ho creien:—"Tota casta de peix, una vegada ben bullit es pot menjar!"

I contades aquestes anècdotes em pregunt: —¿És necessari forçar molt la imaginació per comparar o associar aquest "Quadre" del començament, contemplat per tota Espanya, a les extravagàncies d'aquell simpàtic manescal?

El "Quadre" no és altra cosa —anem ja a dir-ho— que la mostra que les TV i altres mitjans de comunicació feren de quan la nostra Ministra de moda, la Sra de Palacios, pegava una mossegada (com tota una O'Hara d'"Allò que el vent s'endugué" que feia el mateix a una pastanaga) a un llagostí d'un pam de llargària, volent, supòs, demostrar amb aquella acció que d'allà, sí que es podien menjar aquests llagostins,

a pesar de tota la informació que cada dia ens arriba sobre la contaminació d'aquell lloc per substàncies verinoses i que provoquen segons sembla una autèntica mortaldat entre els peixos de la zona.

Així de senzill...

I què esperau que comentem els ciutadans en contemplar tal acció Sra Ministra? Què voleu que diguem? Què sou una irresponsable! Que sou una superresponsable! Que moríreu per servir-nos! O pel contrari no haureu pensat que podem ser sincers i respectuosament dir-vos que ens sentim burlats per la vostra acció i que afirmam que no és altra cosa que una presa de pèl, una lleugeresa envers els ciutadans, que no súbdits. Perquè, Sra. no ens creureu tan imbecils que dubtem ni mica ni gens de la puresa d'aquell llagostí; sabem que estava bo i sa, mengívol i mil vegades examinat, fora de tota casta de perill; no en faltaria més! Podem preguntar, però: —I d'aquelles dotze tones d'altres peixos que han tret del riu contaminat, aquells que no eren precisament comestibles, què n'hem de fer? No puc més i ho he de dir: "Quin quadre senyora!"

Sra de Palacios: Que el camarada Manoel, el galleg, es banyàs a les aigües de Palomares per demostrar que aquelles aigües no estaven contaminades per l'acció de les dues bombes atòmiques que a un bèstia d'aviador ianqui li havien "caigut" del seu aparell (aprofit per denunciar la rapidesa que es tengué per enterrar aquella història i no per solucionar el problema i el perill que suposava. Seria millor no perdre la memòria) no ho volgueu comparar per favor. Eren altres temps. Eren moments en què la gent ho ignorava tot i si se sabia no es podia escampar. Avui, Sra., gràcies a Déu i a altres coses a les quals hauríeu de fer més cas, hem aconseguit ser ciutadans lliures amb dret a opinar i expressar-nos; no volem ser xotets de cordeta sense protestar; i és per això que amb tot els respecte, qui això signa us vol dir que aquesta demostració que heu fet —la mossegada al llagostí— és una burla al poble, una presa de pèl a consciència, perquè vos sabeu que el "caixonet", la TV, ens ho ha mostrat, dia a dia, i tothom ho ha vist. Milers de peixos morts i milers d'hectàrees inundades de brutor que mesclada amb les aigües del riu acabaran abocant-ho tot al mar.

Que el vostre llagostí no estava contaminat ja ho sabem; però que els ciutadans d'aquelles zones han d'estar preocupats és cosa que Déu ho sap. I per tranquil·litzar la gent hauríeu de preparar els actes amb un poc més d'imaginació (esper que us ho recordin). El ciutadà mereix més respecte, trobo jo, i tenc l'atreviment de demanar-lo.

Res més Sra., supòs que sabeu que riure's del germà proïsme és cosa de pecat. I si és cert que Déu perdona, també ho és que la gent recorda.

Vos salud amb tot el respecte de ciutadà.

Miquel Oliver Roig

Maria, 4 de maig (Dia de la Mare de Déu de la Misericòrdia) de 1998

Racó de poesia

FINALS DELS CURSOS DE GIMNÀSTICA

Si podria demanar, al qui sia, inspiració
per pintar l'escena que no creia veure mai
encara que sent conscient que el meu poble és el millor
s'he també que per contar-ho es necessita espai,
intel·ligència millor que la que jo tenguí mai,
coratge per fer-ho creure al contar-ho
ja que el que vaig a dir a tots els qui en llegeixin
allò que sempre s'ha dit que per creure s'ha de veure:
jo ho vaig contemplar ahir i era cosa de veure:
Era un munt de mariers tan feliços que és pot dir
que com el dia d'ahir no se'n veuen cada dia.
I tot sabeu per què venia?
Idò que es varen reunir
més de setanta persones
per dir:

AQUI ESTAN UNS MARIERS
DECIDITS A POSAR EN PRÀCTICA
EL QUE MAI PODIEN PENSAR
QUE ÉS ALLÒ DE FER GIMNÀSTICA
PER TENIR EL CAS PREPARAT
I SI ÉS DE MANERA DRÀSTICA
FER FRONT A TOT EL QUE SIA
PER FER LA VIDA ELÀSTICA

En el saló de las Tercera Edat, es celebrà ahir vespre
el sopà de fi de curs que cada any té lloc a aquests
temps. Es visqué unes hores de germanor i alegria,
assistint com és de precepte el batle i la regidora de
cultura, fent costat a la monitora, la simpàtica
Margalida. Tots els "gimnasiers" anaven acompanyats
dels seus esposos/es, conseguint d'aquesta manera
omplir el local. No hi faltà bulla ni bromes. Com
decostum, no hi havia preferències, ni reserves de cap
classe. No hi va haver "sermonets", ni a ningú
"besàrem les mans". Això, sí, s'entregà un obsequi a la
monitora i un altre a na Tugores, en reconeixement de
la seva entrega i dedicació. I acabà tot -com sinò?-
amb un ball d'aferrat, fent honor al que sempre som:
UN ESPLET DE JOVENETS!.

Molts d'anys i fins l'any que ve.
Maria, 30 de Maig de

GIMNÀSTICA

Passaven de set desenes
que peus baix taula celebraren
companys que amb humor de veres
el final de curs, i alçaren
les copes de xampany plenes
prometent-nos uns als altres
que mentre els cossos aguantin
seguirem en la gimnàstica
per demostrar que les penes
les artrosi i demés xacres
es poden combatre i vencer
i a força de moviments donar
al cos aquella figura
d'atleta professional
afrontant qualsevol mal
tant físic com anormal
que vengui d'allà on vengui
ens trobarà preparats,
forts, àgils i entusiasmats
per arribar alertats
a veure els temps passar
que l'hem de voler saludar
com feien el temps passat
quan anàvem a festejar
i estàvem enamorats.

CARRERANY ESPORTIU

INAUGURADA OFICIALMENT LA PENYA BARCELONISTA DE MARIA.

EN JOSE MARI BAKERO ASSISTÍ A LA FESTA.

El passat dissabte dia 18 d'abril, com estava previst, és va inaugurar oficialment la Penya Barcelonista de Maria. A l'acte hi assistiren en Miquel Esquirol, directiu del FC Barcelona i en José Mari Bakero, ex-jugador del Barça i sempre estimat per l'afició culé.

Molta de gent sortí al carrer i a la plaça per veure de prop en Bakero, que pujà caminant de Ca's Metge Monjo, lloc on estava allotjat amb la seva família, fins a la plaça, precedit d'una colla de xeremiers i acompanyat d'un bon estol de nins i nines.

Primer es feu una recepció a la Casa de la Vila, on els convidats signaren al llibre d'honor i seguidament es desplaçaren al local social de la penya per destapar una placa commemorativa del acte. Després dels típics discursos, hi va haver un petit refrigeri pels assistents i signatures d'autògrafs de part de'n Bakero.

Per acabar la festa tal com toca, un bon sopar a un conegut restaurant de la comarca, on s'entregà un obsequi a tots els socis de la Penya i una revista editada per tal ocasió a tots els assistents. La revista fa un repàs dels quasi deu anys d'existència de la Penya.

INAUGURADA OFICIALMENT LA PENYA BARCELONISTA DE MARIA.

Imatges de la pàgina anterior:

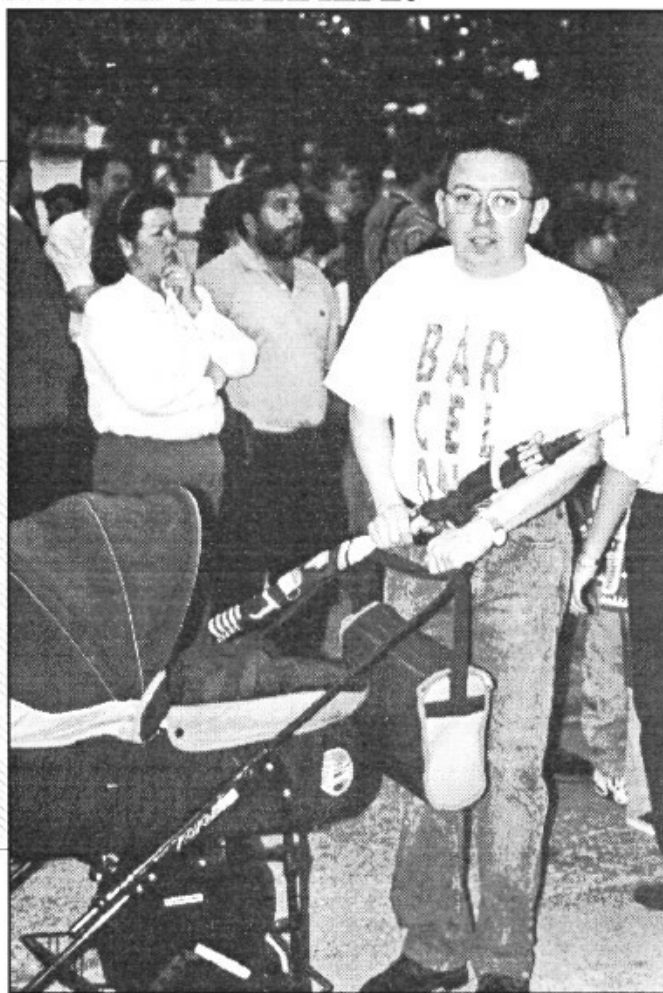
Superior: recepció per les autoritats municipals dels convidats, Miquel Esquirol, directiu del Barça i José Mari Bakero.

Inferior: La Junta Directiva de la Penya Barcelonista, amb en José Mari Bakero, davant Ca's Metge Monjo.

Imatges d'aquesta pàgina:

Superior: Un moment de la festa i un dels més joves assistents dins el cotxet.

Inferior: Arribada a la Plaça dels convidats.

Servei Renda Àgil '98

ENGUANY, COM UN RELLOTGE.

El Govern Balear agilitza, encara més, la *Declaració de la Renda*

DES DE L'11 DE MAIG FINS AL 30 DE JUNY, EL GOVERN BALEAR FA, CONFIDENCIALMENT I GRATUÏTAMENT, LA VOSTRA DECLARACIÓ DE RENDA.

amb la col·laboració de:

"la Caixa"

Colònia
Caixa Pollença

ARGENTARIA

Agència Tributària

L'any passat més de 27.000 residents a les Illes varen comprovar l'agilitat d'aquest servei del Govern Balear. Enguany posam més mitjans tècnics i humans per oferir-vos la possibilitat de fer la vostra declaració d'una manera

encara més ràpida. Si la vostra declaració resulta amb dret a **devolució**, el Govern Balear n'agilitzarà al màxim el pagament perquè cobreu abans.

Demaneu ja cita prèvia. Com més aviat presenteu la vostra declaració, més aviat rebreu, si pertoca, l'import de la devolució.

■ A Mallorca:

Recinte de Fires i Congressos de Balears. PALMA.

Horari: 09.30 - 14.00 h
16.30 - 19.30 h

Dissabtes: 10.00 - 14.00 h

Recordau: només amb cita prèvia.

Telèfon **900-700 012** gratuït

<http://www.caib.es/renda/98.htm>

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Economia i Hisenda